

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Kászonyi Gabriella ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen tizenharmadik havi illetmény és egyéb juttatások iránt a Kaposvári Munkaügyi Bíróságnál 3.M.1/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.20.849/2010/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.20.849/2010/5. számú ítélete

- azon rendelkezését, mellyel az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érintette, valamint amellyel a fellebbezett részében részben megváltoztatta és a felperes üdülési hozzájárulás jogcímén előterjesztett keresetét elutasította, nem érinti.
- Azon részét, mellyel a Kaposvári Munkaügyi Bíróság 3.M.1/2010/8. számú ítéletének az alperest folyószámla költségtérítés jogcímén marasztaló rendelkezését helybenhagyta, hatályában fenntartja.

Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási rész költséget.

Az első-, másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes ügyintéző munkakörben 1998-tól állt az alperes jogelődjénél határozatlan idejű közszolgálati jogviszonyban, majd 2006. szeptember 1-jétől hozzájárult a prémiumévek programban való részvételéhez. Ekkor a kinevezését 2009. augusztus 21-ig terjedő határozott időre módosították, majd a határozott időt 2010.

augusztus 21-ig meghosszabbították. A felperes 2007. június 30-ig heti 12 órában végzett munkát az alperesnél, ezt követően munkát nem végzett.

A felperes keresetében 2007. és 2008. évekre tizenharmadik havi illetmény, ruházati költségtérítés, folyószámla költségtérítés, üdülési hozzájárulás, un. kísértékű utalvány ellenértéke, valamint beiskolázási támogatás megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A Kaposvári Munkaügyi Bíróság 3.M.1/2010/8. számú ítéletével az alperest tizenharmadik havi illetmény, ruházati költségtérítés, folyószámla költségtérítés, üdülési hozzájárulás, kísértékű utalvány megváltása, valamint iskolakezdési támogatás jogcímén marasztalta. Ezt meghaladóan a munkaügyi bíróság a felperes keresetét elutasította.

A munkaügyi bíróság ítélete indokolásában hangsúlyozta, miszerint a prémiumévek programban résztvevő felperes továbbra is közszolgálati jogviszonyban állt az alperessel, jogviszonyára a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény (Pép.tv.) rendelkezéseit kell alkalmazni, és ahol e törvény nem tartalmaz eltérő rendelkezést, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) rendelkezései az irányadók. Minthogy a Pép.tv. a tizenharmadik havi illetményre, ruházati költségtérítésre, egyéb köztisztviselőknél járó juttatásokra vonatkozó jogosultságot nem zárja ki, a felperes keresete a Ktv. 49. §, 49/A. § (1) bekezdése, 49/G. § (1) bekezdése, 49/H. § e) pontja alapján megalapozott. A munkaügyi bíróság ugyan megállapította, hogy az alperes 2007. decemberben mérlegelési jogkörében eljárva biztosított három alkalommal, alkalmanként 6550 forint összegű utalványt - a prémiumévek programban résztvevők kivételével - a köztisztviselői részére, megállapította továbbá, hogy a felperes 2007. évben nem igényelte a 20.000 forint összegű iskolakezdési támogatást, ugyanakkor e juttatások tekintetében az Mt. 5. §-ában előírt egyenlő bánásmód követelménye megsértésére miatt marasztalta az alperest.

A munkaügyi bíróság ítélete ellen kizárólag az alperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását és a felperes teljes keresetének elutasítását kérte.

A Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.20.849/2010/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette, míg fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta, és a felperes üdülési hozzájárulás jogcímén előterjesztett keresetét elutasította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú bíróság szerint a Pép.tv. 4. §-ának a perbeli

időszakban hatályos (5) bekezdése és a Ktv. rendelkezései nem zárták ki a tizenharmadik havi illetményre, ruházati költségtérítésre és egyéb - az üdülési hozzájárulás kivételével - a felperes keresetében érvényesített juttatásokra vonatkozó jogosultságot, így ezen alanyi jogon járó juttatásokra a felperes jogszerűen tartott igényt.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak „megváltoztatását”, és elsődlegesen a felperes teljes keresete elutasítását, másodlagosan a tizenharmadik havi juttatás és ruházati költségtérítés jogcímén előterjesztett igénye tekintetében a marasztalása összegének arányos csökkentését kérte.

Érvelése szerint a perben nem tette vitássá, miszerint a prémiumévek programban résztvevők közszolgálati jogviszonya fennáll. Ugyanakkor ez a körülmény nem jelentheti automatikusan, hogy minden, a Ktv.-ben meghatározott juttatásra akár teljes összegben automatikusan jogosultak is lennének. Az adott juttatásra való jogosultságot ugyanis a Ktv. és a vonatkozó egyéb szabályok bizonyos feltételek fennállásához kötik.

Az alperes jogszabálysértésként a Pép.tv. 4. § (5) bekezdése, a Ktv. 49. § (2) és (3) bekezdése, 49/G. §-ának (3) bekezdése, 49/H. § (1) bekezdése, Mt. 142/A. §-a, továbbá a Pp. 221. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozott.

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak szerint a tizenharmadik havi illetmény és a folyószámla költségtérítés a köztisztviselői előmenetel és illetményrendszer elemei közé tartozik, ezért a prémiumévek programban résztvevőket nem illeti meg. Arra is hivatkozott, hogy a tizenharmadik havi illetmény, valamint a ruházati költségtérítés a felperest azért sem illeti meg, mert a prémiumévek programban történő részvétel ideje alatt a közszolgálati jogviszonya szünetelt, emellett a ruházati költségtérítés kifejezetten munkavégzéshez kötött juttatás. Kifejtette, hogy a Ktv. 49. § (3) bekezdésének d) pontja alapján egyértelműen szünetelésnek minősül az a munkában nem töltött idő, amelyre vonatkozóan a köztisztviselő átlagkereset, illetve távolléti díj fizetésében részesült.

Az iskolakezdési támogatás tekintetében utalt az alperes közszolgálati szabályzatára, amely szerint ez a juttatás csak adható, azt a munkáltató a szabályzat szerint nem köteles adni, míg a kisértékű ajándékutalványok kiosztására 2007. novemberben és decemberben eseti (míg a közszolgálati szabályzatban sem szabályozott) juttatásként került sor, melynek forrása a statisztikai állományi létszámba tartozók személyi kifizetéseinél keletkezett megtakarítás volt. E juttatásokra igazoltan csak a

statisztikai állományi létszámba tartozók voltak jogosultak, a felperes pedig mint prémiuméves nem tartozott ide.

Az alperes hivatkozott továbbá arra is, hogy a Pép.tv. 4. § (2) bekezdése alapján a programban résztvevő legfeljebb a munkaidő 30 %-ának megfelelő mértékű heti 12 órás munkavégzésre kötelezhető. Ily módon a prémiuméves programban résztvevő köztisztviselő nem tekinthető egyenlő, vagy egyenlő értékű munkát végzőnek a teljes munkaidőben foglalkoztatott köztisztviselővel.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nagyobb részt alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Így a felülvizsgálati eljárás tárgyát már nem képezte az eljárt bíróságok által jogerősen elutasított felperesi igény.

A másodfokú bíróság azt helytállóan fejtette ki a jogerős ítéletében, hogy a prémiuméves programban résztvevő személy közszolgálati jogviszonya nem szünetel. Ezzel ellentétes felülvizsgálati érvelés téves. Nem eredményezi ugyanis a közszolgálati jogviszony szünetelését az a körülmény, hogy a résztvevő személy munkavégzési kötelezettsége a teljes munkaidőhöz képest csak heti 12 órában került megállapításra. A felperest az igénybe vett munkaidőtől függetlenül a jogviszony teljes időtartama alatt terhelte a rendelkezésre állási kötelezettség, függetlenül attól, hogy milyen időtartamra vették igénybe munkavégzésre. A közszolgálati jogviszony szünetelése a jogviszony egészét érinti, és nem azonos azzal, amikor a köztisztviselő munkavégzési kötelezettsége részben áll fenn.

Az eljáró bíróságok helyesen indultak ki a Pép.tv. 4. § (4) és (5) bekezdéséből, azonban az (5) bekezdésben foglalt rendelkezést nem megfelelően értelmezték.

A Pép.tv. 2008. december 31-ig hatályos 4. § (5) bekezdése alapján a programban résztvevő foglalkoztatására irányuló jogviszonyára a Ktv. rendelkezéseit „az illetmény és előmeneteli rendszerre vonatkozó szabályok kivételével” kell megfelelően alkalmazni.

A Ktv. felépítéséből megállapítható, hogy az illetmény és előmeneteli rendszer nem önálló fejezetben került szabályozásra, hanem a köztisztviselői életpálya fejezetében egy alfejezetet

képvisel a köztisztviselő díjazása, valamint egy másik alfejezetben található az egyéb juttatások. A köztisztviselő díjazása részben szerepel a tizenharmadik havi illetmény, valamint az illetmény kifizetéséhez kapcsolódó költségtérítés, az egyéb juttatás fejezetben található a ruházati költségtérítés, valamint a szociális, jóléti, kulturális és egészségügyi juttatások. A Pép.tv. 4. § (5) bekezdése nemcsak az előmeneteli rendszer, hanem az illetményrendszer alkalmazását sem engedi meg, kivéve az étkezési költségtérítést, valamint a jubileumi jutalmat.

A köztisztviselő illetményén nemcsak a Ktv. 42. § (2) bekezdésében meghatározott illetményt kell érteni, hanem a köztisztviselő díjazási fejezetben szereplő egyéb juttatásokat is, vagyis a Ktv. 49/A. § (2) bekezdésében szabályozott illetmény kifizetés többletköltségének megtérítését, a 49/C. § (4) bekezdésbeli napidíjat, a 49/B. §-ban szabályozott önkéntes kiegészítő nyugdíjpénztári tagsági hozzájárulást is. Ezek a juttatások tehát az illetményrendszerhez hozzátartoznak, azonban ezek közül a Pép.tv. kizárólag a természetbeni, vagy pénzbeli étkezési hozzájárulást, valamint a jubileumi jutalom rendelkezéseit rendeli alkalmazni.

A felperes a fentiek alapján nem jogosult a tizenharmadik havi illetményre, valamint a ruházati költségtérítésre sem.

Helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy nem sértette meg az egyenlő bánásmód követelményét. Nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését ugyanis a munka jellege, vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés [2003. évi CXXV. törvény 22. § (1) bekezdés].

A folyószámla költségtérítés vonatkozásában a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet jogi álláspontjával értett egyet.

A Ktv. 49. § (2) bekezdése a köztisztviselő díjazása fejezetben írja elő azt, hogy az illetmény bankszámlára történő átutalása és egyszeri felvétele a köztisztviselő részére költségtöbbletet nem okozhat, ezen költségtérítés azonban rendeltetésénél fogva nem minősül illetménynek. A felperest, mint közszolgálati jogviszonyban állót az illetmény átutalása miatt nem érheti hátrány, azaz számára ez nem okozhat többletköltséget, ezért annak megtérítésére a prémiumévek programban részt nem vevő többi köztisztviselőhöz hasonlóan jogosult.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletnek azon rendelkezését, mellyel az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érintette, valamint amellyel a fellebbezett részében részben megváltoztatta és a felperes üdülési

hozzájárulás jogcímén előterjesztett keresetét elutasította, nem érintette. Azon részét, mellyel a munkaügyi bíróság ítéletének az alperest folyószámla költségtérítés jogcímén marasztaló rendelkezését helybenhagyta - jogszabálysértés hiányában - a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A nagyobb részt pervesztes felperest kötelezte a Pp. 81. § (1) bekezdésének alkalmazásával az alperes részére együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási részköltség megfizetésére, míg az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében - a felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel - az állam viseli.

Budapest, 2011. június 29.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági tisztviselő